

Het bestuur nodigt u uit om de volgende lezing bij te wonen:

‘Occitanië, land van Katharen, Waldenzen en Hugenoten’

door

Prof. Dr. M. (Mieke) Hoogkamp

Woensdag 18 juni 2025

De lezing begint om 20.00 uur in “Pica Mare” Gennep

De zaal is open om 19.30 uur.

Vergeet niet u aan te melden bij onze secretaris:

secretariaat@societeit-jansberg.nl

Occitanië is een groot gebied in Zuid-Frankrijk: van de Golf van Biskaje ofwel Golf de Gasconha tot over de Italiaanse grens. Men spreekt daar Occitaans ofwel de langue d'Oc (dat betekent de "taal van hier" in oud-Latijn). Het gebied is dun bevolkt; belangrijke steden zijn Bordeaux, Toulouse, Albi, Alès, Rodez, Marseille, Nice. Behalve rooms-katholieken woonden daar van oudsher christenen die afstamden van of behoorden tot de Katharen, een beweging die zich vanaf de 3e eeuw na Christus verzette tegen de gangbare geloofsopvatting van de toenmalige rooms-katholieke kerk. Zij erkenden de paus niet. Ongeveer 30% van de bevolking ten zuiden van Rodez tot aan de Spaanse grens behoorde tot die stroming. In 1209 begon de paus, samen met het leger van de Franse koning de eerste van vier kruistochten tegen de Katharen.

Vanwege de tolerantie die van oudsher heerste in die streek was het ook een vluchthaven voor andere christenen die moeite hadden met de rooms-katholieke kerk en de paus. Eén van hen was Petrus Waldus (geb. in het jaar 1140), koopman in Lyon. Hij vestigde zich in Albi vanwege de daar bekende tolerantie en was van mening dat hij en zijn volgelingen daar veilig waren. Niets was minder waar. Hij werd ge-excommuniceerd en de paus trok met zijn legers tegen hen op. De Waldenzen zijn eeuwenlang in Europa vervolgd.

Na de Reformatie in 1517 zijn vele christenen in Nederland, België, Frankrijk en andere landen om ons heen gevlucht voor de legers van de paus, keizer Karel V en diens zoon Philips II. Het tolerante Occitanië werd bestuurd door koningin Margaretha van Navarra, zuster van de Franse koning. Zij was trots op haar tolerante land en propageerde godsdienstvrijheid. Vluchtende Hugenoten en humanisten vonden daar een veilig thuis. Zelf was zij humanist en een goede vriendin van Erasmus.

Door de eeuwen heen heeft Occitanië veel geleden omwille van de tolerantie. Overal zijn de sporen en littekens daarvan te vinden.

Wie is Mieke Hoogkamp

Na haar studie geneeskunde aan de universiteit van Utrecht is Mieke gespecialiseerd in medische microbiologie en infectieziekten. Als arts-microbioloog was ze verbonden aan de universiteit en het academisch ziekenhuis Utrecht, vervolgens aan het streeklaboratorium voor de Volksgezondheid in Friesland. In 1990 werd zij benoemd als hoogleraar medische microbiologie aan het Radboud UMC in Nijmegen. Na haar vervroegde pensionering was ze 11 jaar projectleider van de landelijke Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid in samenwerking met het ministerie van VWS, het RIVM en de Gezondheidsraad.

Mieke is secretaris van de Stichting Johannes Engelen en van het Federatief Platform Cultuurhistorie Maas en Niers, lid van de Werkgroep Open Monumentendagen, de werkgroep Norbertus van Gennep, de redactie van het cultuurhistorische radioprogramma Culthis in Noord-Limburg en lid van de stichting Gennep-Niers-Goch. Haar belangstelling voor de lokale en Europese geschiedenis is een uit de hand gelopen hobby.